

Redogörelse

1979/80: 10

Fullmäktiges i riksgäldskontoret förvaltningsberättelse för år 1979

1980-01-24

Till riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt 48 § i för verket gällande lag med reglemente avge berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under år 1979. Berättelsen ger en översiktlig information om rörelsen under året. För verksamheten under andra halvåret 1979 ges en närmare beskrivning. Motsvarande, mera detaljerade uppgifter avseende första halvåret 1979 återfinns i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1978/79.

Stockholm den 24 januari 1980

LARS LINDMARK

HOLGER BERGQVIST

ERIK ADAMSSON

TAGE MAGNUSSON

VALTER KRISTENSON

PAUL JANSSON

TAGE SUNDKVIST

LARS KALDERÉN

Riksgäldsdirektör

Ingmar Jansson

Allmän översikt

Det totala statliga kassamässiga utgiftsöverskottet, som för år 1978 uppgick till 33 167 mkr, ökade med 10 800 mkr för 1979 och kom att uppgå till 43 971 mkr. Det finansierades så gott som helt genom upplåning. Statskulden ökade under 1979 med 43 970 mkr och uppgick vid årets slut till 175 146 mkr. Budgetutfallet m.m. under de senaste två åren enligt riksgäldskontorets kassamässiga redovisning framgår av följande sammanställning:

	År		Andra halvåret	
	1978	1979	1978	1979
<i>Budgetutfallet (mkr)</i>				
(nettoutgift -, nettoinkomst +)				
Driftbudgeten m. m.	-26 316	-34 648	-25880	-3 1319
Kapitalbudgeten, rörliga krediter, m. m.	- 6 851	- 9323	- 1 697	- 4 732
Summa	-33 167	-43 971	-27 577	-36051
<i>Finansiering (mkr)</i>				
Statsskulden (ökning +, minskning -)	+ 33194	+43 970	+25 937	+ 36059
Statsverkets och riksgäldskontorets kassa jämte utlämnade dagslån (minskning +, ökning -)	- 27	+ 1	+ 1 640	- 8
Summa	+ 33 167	+43 971	+27 577	+ 36051

I diagrammet på sid. 3 visas statsbudgetens månatliga utfall under åren 1978 och 1979 (stapeldiagrammet) samt utveckling på tolv månadersbasis under samma tid (kurvdiagrammet). Säsongsmonstret är i stort sett likartat under bägge åren. Hösthalvåret gav ett kraftigt utgiftsöverskott, 27 577 mkr resp. 36 051 mkr, medan vårhalvårens nettoutgift blev måttligare, 5 590 mkr resp. 7 920 mkr. Kurvan över tolv månadersutvecklingen visar ett successivt ökat utgiftsöverskott från ca 18 miljarder kronor till 44 miljarder kronor under två år.

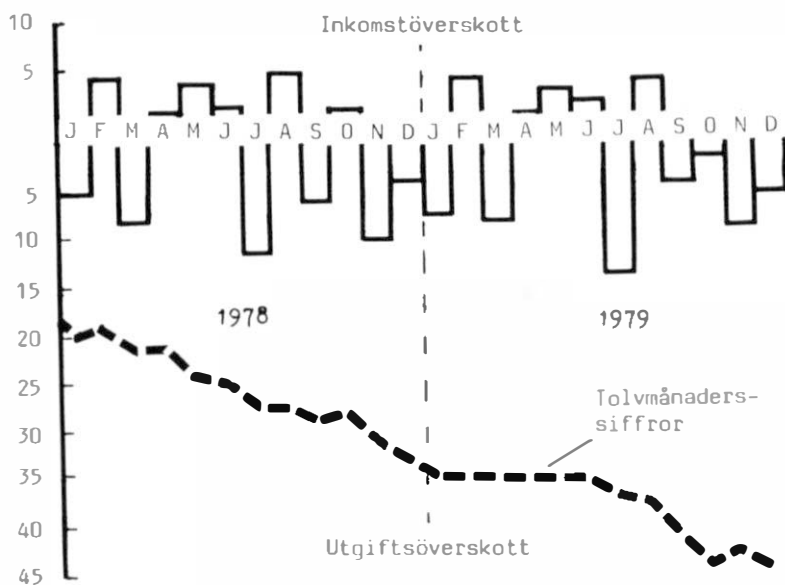
Upplåningen under 1979 skedde inom och utom landet. Sammanlagt uppgick den inhemska upplåningen till netto 34 931 mkr, medan i utlandet upplånades netto 9 039 mkr (efter omvandling från utländsk till svensk valuta efter vid varje upplåningsstillfälle rådande växelkurs). Statsskulden uppgick vid slutet av 1979 till 175 146 mkr. Statens upplåning i olika former under åren 1975–1979 framgår av följande sammanställning:

Nettobelopp (mkr)	1975	1976	1977	1978	1979
Budgetutfall (nettoutgift -)	-11462	-6950	-17570	-33167	-43971
Upplåning					
<i>Inom landet</i>					
Skattkamarväxlar och korttidslån (dagslån)	1199	-3220	558	6950	8644
Korta obligationer	1105	-344	-2475	25	7100
Långa obligationer	6702	6342	5947	21563	9763
Premieobligationer	1575	2025	1700	2050	3650
Sparobligationer	630	1010	1129	1117	2288
Övrigt	163	1066	1738	-572	3487
<i>Utom landet</i>	88	71	8973	2034	9039
Summa	11462	6950	17570	33167	43971

Anm. För att nå överensstämmelse mellan budgetutfallet och statens upplåning har uppgifterna för skattkamarväxlar och korttidslån justerats med hänsyn till kassaförändringarna, som emellertid varit små under de aktuella åren. Obligationer med högst 7 års löptid vid emissionstillfället har räknats som kortfristiga.

Statsbudgetens utfall månadsvis samt utvecklingen på tolv månadersbasis under 1978 - 1979

(Mdr)

Inom landet skedde statens upplåning under 1979 i följande former. Fem långa räntelöpande obligationslån emitterades, på vilka inbetalades sammanlagt 11 939 mkr varjämte 759 mkr betalades på två i december 1978 emitterade långa lån. På ett kort lån betalades 7 100 mkr. Fyra lån på sammanlagt 2 709 mkr inlöstes och på tre andra amorterades tillhoppa 225 mkr.

Tre premieobligationslån emitterades – 1979 års första, andra och tredje lån på respektive 1 000 mkr, 1 200 mkr och 1 900 mkr. 1969 års premieobligationslån på 450 mkr inlöstes.

Ett nytt sparobligationslån – SPAR 79 – emitterades i november 1979. Teckning kan ske på lånet t. o. m. utgången av januari 1980 och t. o. m. den 11 januari hade tecknats uppskattningsvis 1 450 mkr. Av det tecknade beloppet inflöt 385 mkr före årsskiftet. Totalt ökade upplåningen mot sparobligationer under 1979 med 2 288 mkr, varav 385 mkr motsvarar likvider för SPAR 79 och 1 900 mkr likvider under januari–februari 1979 på det i november 1978 emitterade SPAR 78. Nettot av upplupna räntor på utelöpande lån och inlösen av sparobligationer motsvarar en ökning av lånestocken med 3 mkr.

Upplåningen mot statsskuldförbindelser minskade med 102 mkr och lånen från statsinstitutioner och fonder m. m. ökade med 3 590 mkr. Skulden mot skattkamarväxlar och korttidslån ökade med 8 643 mkr.

Takten i utlandsupplåningen ökade kraftigt under 1979 som följd av den försvagning av Sveriges bytesbalans som inträdde under året. Den totala statliga utlandsupplåningen uppgick till netto 9 039 mkr. Prognoseerna beträffande bytesbalansunderskottet 1980 tyder på en fortsatt betydande statlig utlandsupplåning genom riksgäldskontoret.

Valutorna för de lån som riksgäldskontoret upptagit utom landet har sålts till riksbanken, som tillgodofört kontorets checkräkning i banken motsvarande belopp i kronor. Riksgäldskontoret i sin tur har använt pengarna för att lösa in skattkamarväxlar, som tidigare sålts till riksbanken.

Totalt upptogs 23 lån utomlands under 1979, varav 16 till fast ränta. Dessutom upptogs sex rörliga krediter med olika banker samt en större syndikerad bankkredit. De rörliga krediterna uppgick till totalt US\$ 610 miljoner (2 561 mkr) med löptider varierande från två till fem år och ränta baserad på antingen de korta eurodollarräntorna eller på de amerikanska penningmarknadsräntorna. Den syndikerade bankkrediten, om totalt US\$ 800 miljoner, upptogs i december, men då denna inte utnyttjats vid årets slut är den ej inkluderad i siffrorna för upplåning och utlandsskuld.

Av fasträntelånen upptogs sju i US dollar, fyra i schweiziska franc, tre i tyska mark och ett i vardera holländska floriner och japanska yen. Av dollaremissionerna emitterades tre på den amerikanska kapitalmarknaden, tre på den internationella dollarmarknaden samt en i form av "private placement". Av emissionerna på den internationella dollarmarknaden placerades ett lån till viss del på den japanska marknaden medan ett annat konstruerades så att det initialt löper med rörlig ränta men omvandlas till ett fasträntelån när ränteläget sjunker till en viss förutbestämd nivå. Tre av emissionerna i schweiziska franc utgjordes av "private placements" medan det fjärde lånet placerades hos en schweizisk bankgrupp. På den tyska kapitalmarknaden emitterades ett obligationslån och dessutom gjordes två "private placements". Lånet i holländska floriner var ett "private place-

ment'', medan yen-lånet utgjordes av en obligationsemission på den japanska kapitalmarknaden.

Större delen, 68 procent, av den utländska upplåningen utgjordes av lån i US dollar: totalt US\$ 1 460 miljoner, motsvarande 6 204 mkr. Dessutom upptogs lån om Sfr 600 miljoner, motsvarande 1 543 mkr eller 17 procent, DM 360 miljoner, motsvarande 829 mkr eller 9 procent, Yen 20 000 miljoner, motsvarande 399 mkr eller 4 procent, samt Hfl 40 miljoner, motsvarande 85 mkr eller 1 procent. Dessutom har under 1979 lyfts US\$ 1,4 miljoner och Bfr 55,5 miljoner på tidigare upptagna krediter för statens vattenfallsverks räkning.

Vid slutet av 1979 redovisades den utländska statsskulden till 20 272 mkr, eller 11,6 procent av den totala statsskulden mot 8,6 procent vid slutet av 1978. Denna redovisning är baserad på växelkurserna vid upplåningstillfället. En värdering av den utestående statsskulden enligt växelkurser den 31 december 1979 ger ett totalt belopp av 19 924 mkr mot 11 424 mkr enligt motsvarande värdering ett år tidigare, en ökning med 8 500 mkr. Den realiserade kursvinsten uppgick således den 31 december 1979 till 348 mkr.

Utlandsskulden den 31 december 1979 fördelar sig på olika valutor enligt följande:

	Milj enheter lånevaluta	Enligt valutakursen 1979-12-31 mkr	Procent
US Dollar	3 210	13 339	67
Tyska mark	810	1 957	10
Schweiziska franc	1 000	2 629	13
Belgiska franc	1 406	209	1
Holländska floriner	340	743	4
Yen	60 000	1 047	5
Totalt		19 924	100

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under åren 1978 och 1979 (netto i mkr) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker.

	År 1978		År 1979		Andra halv- året 1978		Andra halv- året 1979	
	Ut- gifter	Inkoms- ter	Ut- gifter	Inkoms- ter	Ut- gifter	Inkoms- ter	Ut- gifter	Inkoms- ter
Kassaförstärkning åt statsverket	2 6317	—	34 648	—	25 849	—	31 320	—
Kapitalbudgeten	6 813	—	9 077	—	2 027	—	4 411	—
Rörliga krediter	298	—	188	—	—	435	16	—
Utlämnade kortfristiga lån	—	—	—	—	—	1 621	—	—
Övriga konton	—	259	58	—	105	—	305	—
Upplåning	—	33 194	—	43 970	—	25 937	—	36 059
Kassa (checkräkning och postgirokonton)	25	—	—	1	12	—	7	—
Summa	33 453	33 453	43 971	43 971	27 993	27 993	36 059	36 059

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1979 framgår av sammandraget av kontorets balansräkning på sid. 31. I bilaga 2, sid. 32, lämnas en sammanställning över statens lånebehov och hur detta lånebehov täckts under kalenderåren 1977–1979 med beloppen fördelade på halvår.

Kassaförstärkning åt statsverket

Storleken av de medel riksgäldskontoret måste utbetala till resp kan erhålla från statsverket är beroende på driftbudgetens utfall, dvs skillnaden mellan statens löpande inkomster och utgifter. För år 1979 redovisades ett utgiftsöverskott för driftbudgetens del på 34 648 mkr, vilket medförde att statsverkets skuld till riksgäldskontoret, som vid årets ingång uppgick till 50 569 mkr, ökade till 85 217 mkr vid årets slut.

För andra halvåret 1979 noterades ett utgiftsöverskott för driftbudgetens del på 31 319 mkr. För att täcka detta försåg riksgäldskontoret statsverket med kassaförstärkning på sammanlagt 31 320 mkr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets nettoutgift för kapitalbudgeten uppgick för år 1979 till 9 077 mkr.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster för de olika kapitalfonderna fördelar sig på följande sätt:

	År		Andra halvåret	
	1978 mkr	1979 mkr	1978 mkr	1979 mkr
Postverkets fond	70	131	5	36
Televerkets fond	122	104	94	88
Statens järnvägars fond	308	222	3	— 18
Luftfartsverkets fond	37	62	13	— 4
Fabriksverkens fond	43	16	64	20
Statens vattenfallsverks fond	578	1 031	103	290
Domänverkets fond	3	217	2	217
Statens allmänna fastighetsfond	529	570	131	152
Försvarets fastighetsfond	87	144	21	75
Statens utlåningsfonder	3 697	3 554	1 566	2 011
(varav lånefonden för bostads- byggnad)	(3 417)	(3 960)	(1 453)	(1 860)
Fonden för låneunderstöd	972	2 660	11	926
Fonden för statens aktier	492	929	78	654
Fonden för beredskapslagring	5	77	— 163	63
Fonden för förslag till statsverket	56	— 131	51	— 140
Fonden för kreditgivning till utlandet	— 13	— 13	— 7	— 7
Statens vägverks förrädsfond	1	52	—	17
Sjöfartsverkets fond	15	—	— 2	—
Statens datamaskinfond	57	64	—	2
Förrädsfonden för ekonomiskt försvar	56	—	58	—
Fonden för oreglerade kapital- medelsförluster	— 501	— 651	— 1	— 1
Diverse fonder	31	39	— 0	29
Nettoutgift	6 645	9 077	2 027	4 411

Tablån tar inte hänsyn till vissa omföringar mellan fonderna eller till upp- eller nedskrivningar av fonderna och ej heller till nedskrivningar som företagits med anlitande av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran hos vissa myndigheter m. fl. för av dem i riksgäldskontoret utnyttjade rörliga krediter ökade under år 1979 med 188 mkr och uppgick den 31 decemer 1979 till 1 923 mkr. För andra halvåret 1979 redovisas en ökning med 16 mkr.

Myndighet m. fl.	Av riks- dagen beviljad högsta kredit den 31.12 1979, mkr	Utestående belopp			Förändring			
		31.12 1978 mkr	30.6 1979 mkr	31.12 1979 mkr	År 1978 mkr	År 1979 mkr	Andra halv- året 1978 mkr	Andra halv- året 1979 mkr
Televerket	1 500,0	534	975	555	+129	+ 21	-436	-420
Statens järnvägar	250,0	—	—	—	—	—	- 57	—
Statens vattenfallsverk	600,0	540	245	5	+240	-535	+130	-240
Domänverket	600,0	196	5	105	+52	- 91	- 25	+100
Postverket	120,0	—	—	—	—	—	—	—
Lufftartsverket	40,0	—	—	—	—	—	—	—
Förenade fabriksverken	210,0	48	132	185	- 37	+137	- 59	+ 54
Statens jordbruksnämnd								
Prisreglering på jord- bruksområdet	120,0	—	8	13	—	+ 13	—	+ 5
Säsongsmässig lagring av jordbruksprodukter	175,0	—	—	52	—	+ 52	—	+ 52
Lantbruksstyrelsen	200,0	—	132	112	—	+112	—	- 21
Kammarkollegiet	200,0	150	150	135	+100	- 15	—	- 15
Svenska reproduktions AB	0,7	—	1	—	—	1	—	- 1
Karlskronavarvet AB	8,0	—	8	—	—	—	—	- 8
Svenska skeppshypoteks- kassan	103,0	20	11	10	+ 20	- 10	+ 20	- 1
Skeppsfartens sekundär- lånekassa	36,0	5	5	3	+ 5	- 2	+ 5	- 2
Svenska Tobaks AB	10,0	—	—	—	—	—	—	—
AB Vin- och spritcentralen	10,0	—	—	—	—	—	—	—
Svensk spannmålshandel	35,0	—	—	—	—	—	—	—
Allmänna Bevaknings AB	3,0	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens järnverk AB	125,0	—	—	—	—	—	—	—
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	150,0	42	35	43	- 12	+ 1	- 14	+ 8
Stiftsnämnderna	15,0	—	—	—	—	—	—	—
Regeringen (JoU 1970: 3, FöU 1974: 8 och 11, NU 1975/76: 49 och 1976/77: 12)	2 100,0	200	200	706	—	+506	—	+506
Summa	6 635,7	1 736	1 907	1 923	+298	+188	-435	+ 16

Riksgäldskontorets upplåning

Av efterföljande tablå framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning.

	Utestående belopp			Förändring			
	31.12 1978	30.6 1979	31.12 1979	År 1978	År 1979	Andra halvåret 1978	Andra halvåret 1979
	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr
Lån inom landet							
Räntelöpande obligationslån	75601	89025	92464	+21 588	+16 863	+12 713	+ 3 439
Premieobligationslån	13 950	16 150	17 600	+ 2 050	+ 3 650	+ 850	+ 1 450
Statsskuldförbindelser	2 715	2 615	2 613	- 438	- 102	+ 162	- 2
Sparobligationslån	6 741	8 504	9 029	+ 1 117	+ 2 288	+ 247	+ 525
Av staten övertagna lån	3	3	3	- 0	- 0	- 0	- 0
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	2 832	3 167	6 422	- 134	+ 3 590	+ 665	+ 3 255
Kortfristig upplåning hos banker m. fl.	1 717	864	200	+ 1 717	- 1 517	+ 1 717	- 664
Skattkammarväxlar	16 382	3 882	26 542	+ 5 260	+10 160	+ 9 554	+22 660
Summa	119 942	124 211	154 873	+31 160	+34 931	+25 907	+30 663
Lån utom landet							
Upplåning för statens vattenfallsverk	315	321	313	+ 20	- 3	- 4	- 8
Krediter hos internationella banker	4 334	4 334	6 895	+ 1	+ 2 561	+ 1	+ 2 561
Lån på den internationella kapitalmarknaden	6 584	10 220	13 064	+ 2 013	+ 6 481	+ 33	+ 2 844
Summa	11 233	14 876	20 272	+ 2 034	+ 9 039	+ 30	+ 5 397
Totalt	131 175	139 086	175 146	+33 194	+43 970	+25 937	+36 059

I det följande redogöres närmare för de inträffade förändringarna.

Lån inom landet

Räntelöpande obligationslån

Statens skuld för räntelöpande obligationer
uppgick den 31 december 1978 till

Mkr

75 601

Under år 1979

ökade skulden genom försäljning
på följande obligationslån:

1979 års 9 3/4 %	lån av 10/1	nr 147*	(10 år)	+ 751	
1979 års 9 3/4 %	lån av 10/1	nr 148	(10 år)	+ 8	
1979 års 8—9 1/2—					
10 1/2 %	lån av 20/3	nr 149	(8 år)	+ 1200	
1979 års 9 3/4 %	lån av 10/3	nr 150*	(10 år)	+ 6500	
1979 års 9 3/4 %	lån av 10/6	nr 151*	(10 år)	+ 1700	
1979 års lån av 20/6, D+2 1/2 %, nr 152**	(2 10/12 år)			+ 7100	
1979 års 10 1/2 %	lån av 10/11	nr 153*	(10 år)	+ 1900	
1980 års 10 3/4 %	lån av 10/1	nr 154*	(10 år)	+ 639	+ 19798

minskade skulden genom inlösen av

1970 års 7 1/4 %	lån av 20/1	nr 96	(amort)	— 90	
1968 års 6 1/2 %	lån av 19/3	nr 88	(19/3)	— 600	
1968 års 6 %	lån av 25/10	nr 92	(25/4)	— 775	
1955 års 4 1/2 %	lån av 9/5	nr 42	(9/5)	— 434	
1969 års 6 3/4 %	lån av 5/6	nr 94	(5/6)	— 900	
1971 års 7 1/4 %	lån av 8/6	nr 99	(amort)	— 80	
1972 års 7 %	lån av 10/6	nr 106	(amort)	— 55	— 2934

Skulden utgjorde den 31 december 1979

92464

Redogörelse för de under första halvåret 1979 emitterade lånen lämnas i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1978/79.

* Räntejustering kan ske efter 5 år (räntejusteringsklausul).

** Lån med rörlig ränta (D = riksbankens diskonto).

1979 års 10 1/2 % lån av den 10.11 (nr 153)

Den 18 oktober 1979 beslöt fullmäktige emittera ett långfristigt obligationslån daterat den 10 november 1979. Lånet, som löper med 10 1/2 % ränta, är försett med s. k. räntejusteringsklausul. Räntejusteringsdag är den 10 november 1984. Räntejustering baseras på utvecklingen av statslåneräntan. Justering av räntan sker om statslåneräntan den 10 september 1984 ligger minst en procentenhet över eller under 10 1/2 %. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 november 1989. Lånet utbjöds till teckning under tiden 22—26 oktober 1979 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen och att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista betalningsdagen var den 21 december 1979.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0.1 % på likviderat nominellt

belopp som förmedlades för kunds räkning. För egna teckningar utgick en provision av 0,05 %.

På lånet tecknades 1 334 604 000 kr. Dessutom övertog riksbanken 565 396 000 kr av lånet, varigenom lånebeloppet blev 1 900 000 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	565,9	29,8
Affärsbanker	0,4	0,0
Sparbanker	0,4	0,0
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	1 331,1	70,1
Fonder, stiftelser etc., som ej förvaltas av statsinst.	0,5	0,0
Understödsföreningar, sjuk- och arbetslöshetskassor etc.	0,3	0,0
Enskilda personer (135 st.)	1,5	0,1
Summa	1 900,0	100,0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr	Provision kr	Influtet belopp, kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
1 900 000 000	1 242 893	1 898 757 107	99,935	10,511

1980 års 10 3/4 % lån av den 10.1 (nr 154)

Den 13 december 1979 beslöt fullmäktige emittera ett långfristigt obligationslån daterat den 10 januari 1980. Lånet som löper med 10 3/4 % ränta är försett med s. k. räntejusteringsklausul. Räntejusteringsdag är den 10 januari 1985. Räntejustering baseras på utvecklingen av statslåneräntan. Justering av räntan sker om statslåneräntan den 10 november 1984 ligger minst en procentenhet över eller under 10 3/4 %. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 januari 1990.

Teckningstiden var den 17–21 december 1979 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen och att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdag är den 22 februari 1980.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på för kunders räkning likviderat nominellt belopp och av 0,05 % avseende egna teckningar.

Vid teckningstidens utgång var det tecknade beloppet 2 057 mkr.

Premieobligationslån

	Mkr
Statens skuld för premieobligationer uppgick den 31 december 1978 till	13 950
Under år 1979	
ökade skulden genom försäljning av	
1979 års första premielån	+ 1 000
1979 års andra premielån	+ 1 200
1979 års tredje premielån	+ 1 900
	+ 4 100
Minskade skulden genom inlösen av 1969 års premie- lån	— 450
Skulden utgjorde den 31 december 1979	17 600

För 1979 års första och andra lån redogöres i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1978/79.

1979 års tredje premieobligationslån

Byte av 1969 års premieobligationslån

Fullmäktige beslöt den 14 juni 1979 att säga upp 1969 års premielån till återbetalning fr. o. m. den 12 november 1979. Lånebeloppet var 450 mkr fördelat på 4 500 000 obligationer à 100 kr. Inför förfallodagen beslöt fullmäktige den 30 augusti 1979 att ett nytt lån — 1979 års tredje premieobligationslån — skulle emitteras i första hand för byte av 1969 års premielån.

Lånets storlek var från början ej definitivt fastställd. Erfarenheten har nämligen visat att det är svårt att lång tid i förväg bestämma efterfrågan på obligationer. Det är därför angeläget att lånebeloppet fixeras så sent som möjligt. Inför bytet 1969 års lån bestämdes därför att det nominella lånebeloppet för 1979 års tredje premielån skall utgöra lägst 1 600 mkr, men att detta belopp skulle kunna utökas med 100, 200, 300 eller 400 mkr. Lånebeloppet kunde således bli högst 2 000 mkr. Lånets definitiva storlek fastställdes först en kort tid före det att försäljningen startade av efter bytet kvarvarande 79:or. Lånebeloppet fastställdes då till 1 900 mkr.

Det nya lånet har följande villkor:

Lånebelopp:	1 900 000 000 kr.
Valör:	200 kr. Lånet är fördelat på 9 500 serier, numrerade 1—9 500 med 1 000 obligationer i varje serie, numrerade 2001—3 000.
Vinster:	Vinstutlottningar (dragningar) äger rum i januari och juli varje år under lånets löptid. Vid varje dragning utlottas 246 335 vinster till ett sammanlagt belopp av 70 300 000 kr, motsvarande en årlig förräntning av 7,40 %. På varje serie utlottas i varje dragning 1 vinst à 500 kr, 16 vinster à 125 kr och 8 vinster à 50 kr eller — efter skatt — sammanlagt 2400 kr, vilket motsvarar 2,4 % årlig avkastning på seriekapitalet. Högsta vinsten är 625 000 kr och den lägsta 50 kr.
Återbetalning:	Med 200 kr per obligation under år 1989 vid tidpunkt som riksgäldskontoret fastställer genom minst tre månader i förväg verkställd uppsägning.
Skatt:	20 % av vinstbeloppet på högre vinst är 50 kr.

Innehavarna av 1969 års premieobligationer erbjöds att under tiden 3–21 september 1979 byta dessa mot de nya obligationerna, varvid – enligt grundregeln – en ny obligation (valör 200 kr) lämnades i utbyte mot två 1969 års obligationer (valör 100 kr). Dessutom kunde en ny obligation erhållas mot en obligation av år 1969 + 100 kr kontant. Genom denna rätt till s. k. fyllnadsköp kunde alltså erhållas lika många 79-or som tidigare antal 69-or. I likhet med förhållandet vid tidigare konverteringar fick längre sviter av 1969 års lån bytas mot motsvarande belopp i sviter av 1979 års tredje lån, dock högst 100 st obligationer i obruten nummerföljd. "Fyllnadsköpt a" obligationer lämnades i sviter om högst 100 st. Byte kunde ske – förutom i riksgäldskontoret – bl. a. på postanstalter, i affärs- och sparbanker, föreningsbanker och riksbankens kontor. I provision fick de medverkande bankerna m. fl. vid fyllnadsköp kr 1: 50 och för rena byten kr 2: –, i båda fallen räknat per ny obligation.

Av 1969 års premielån på 450 mkr byttes 399 mkr – motsvarande 89% – till 1979 års tredje premie lån. Fyllnadsköpen uppgick till 355 mkr.

Försäljning av 1979 års tredje premieobligationslån

Efter bytet av 1969 års båda premielån och därmed sammanhängande fyllnadsköp återstod 1 146 mkr av 1979 års tredje premielån. Huvuddelen härav, 1 086 mkr, avdelades för kontantförsäljning. Liksom varit fallet vid tidigare premielånsemissioner beviljade riksgäldskontoret tillstånd även till avbetalningsförsäljning. Riksgäldskontorets auktoriserade återförsäljare – Bonniers obligationsavdelning AB och Jacobson & Ponsbach/Åhlén & Holm – övertog härför tillsammans 60 mkr av lånet.

Kontantförsäljningen började den 16 oktober 1979 och försäljningspriset var 200 kr per obligation. Obligationerna såldes förutom i riksgäldskontoret bl. a. på postanstalter, i affärs- och sparbanker, föreningsbanker och riksbankens kontor. I provision erhöll de medverkande kr 1: 50 per obligation.

Riktpunkten vid försäljningen var att större obrutna nummersviter än 100 obligationer i följd inte skulle tillhandahållas med undantag för s. k. obligationskonsortier, som under vissa förutsättningar fick köpa längre ordningsnummersviter, dock fördelade så att en ordningsnummerföljd på 1 000 nr fördelades på 10 serier. Totalt tilldelades 1 343 konsortier obligationssviter till ett belopp av 223 mkr.

För att åstadkomma största möjliga spridning av obligationerna bland allmänheten rekommenderades bankerna att iakttaga viss ransonering vid försäljningen. I riksgäldskontoret såldes under första dagen högst 25 obligationer till varje köpare, vilket antal redan nästa dag sänktes till högst 10 obligationer per köpare. I riksgäldskontoret avslutades försäljningen i kassorna den 19 oktober. På övriga försäljningsställen – posten, banker m. fl. – pågick försäljningen formellt t. o. m. den 2 november, men obligationerna var på de flesta håll slutsålda tidigare.

Resultatet av bytet av 1969 års premielån och efterföljande försäljning av återstående obligationer av 1979 års tredje premielån fördelar sig på de medverkande bankerna m. fl. enligt följande:

	Konvertering mkr	Fyllnadsköp mkr	Försäljning ¹ mkr	Summa mkr
Riksgäldskontoret	12,1	9,6	180,3 (22,9)	202,0
Riksbanken	7,0	5,9	166,9 (146,8)	179,8
Postverket	12,1	11,1	62,9 (-)	86,1
Affärsbanker (exkl. Sparbankernas Bank och Förenings- bankernas bank)	228,4	203,6	423,5 (34,2)	855,5
Sparbanker och Spar- bankernas Bank	101,6	92,2	184,0 (10,8)	377,8
Föreningsbankerna och Förenings- bankernas Bank	16,6	14,4	24,9 (1,9)	55,9
Bankirer m. fl.	16,4	14,7	31,4 (4,3)	62,5
Bonniers obligations- avd. AB och Jacobson & Ponsbach/Åhlén & Holm	4,7	3,5	72,2 ² (2,3)	80,4
Summa	398,8	355,1	1 146,1 (223,2)	1 900,0

¹ Försäljning till konsortier anges inom parentes

² Härav för försäljning mot avbetalning 60,0 mkr

Statsskuldförbindelser

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser minskade under år 1979 med 102 mkr till 2 613 mkr den 31 december 1979. Under andra halvåret 1979 minskade skulden med 2 mkr.

Förändringen under år 1979 har uppstått genom inlösen av förfallande förbindelser enligt följande sammanställning:

Utgivn.dag	Räntefot, %	Förfallodag	Belopp, mkr
11.11 1974	8,00	21.5 1979	- 100
1.10 1955	4,50	1.10 1979	- 2
			<u>- 102</u>

Sparobligationer

Utvecklingen av riksgäldskontorets skuld för sparobligationer under år 1979 framgår av följande sammanställning:

	Utestående belopp			Förändring			
	31.12 1978	30.6 1979	31.12 1979	År 1978	År 1979	Andra halvåret 1978	Andra halvåret 1979
	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr
SPAR 60	—	—	—	— 97	—	— 97	—
SPAR 61	50	50	—	+ 1	— 50	+ 1	— 50
SPAR 66	412	414	421	+ 3	+ 9	+ 5	+ 7
SPAR 67	182	179	180	— 54	— 2	+ 0	+ 1
SPAR 68	304	305	334	+ 5	+ 30	+ 5	+ 29
SPAR 69	408	261	253	— 10	— 155	+ 5	— 8
SPAR 72	521	481	476	— 150	— 46	— 27	— 6
SPAR 73	614	508	468	+ 29	— 146	+ 16	— 40
SPAR 74	669	685	703	+ 25	+ 34	+ 15	+ 17
SPAR 75	1016	1040	1128	+ 37	+ 112	+ 21	+ 88
SPAR 76	1004	1030	1058	+ 40	+ 53	+ 25	+ 27
SPAR 77	1313	1341	1374	+1038	+ 61	+ 28	+ 33
SPAR 78	250	2209	2250	+ 250	+2000	+250	+ 40
SPAR 79	—	—	385	—	+ 385	—	+385
Totalt	6741	8504	9029	+1117	+2288	+247	+525

Sparobligationer av år 1968 (Spar 68)

Sparobligationer av år 1968 (Spar 68) skulle enligt de ursprungliga lånevillkoren inlösas den 1 december 1974 med ett belopp utgörande 150 % av inköpsvärdet, vilket motsvarade en genomsnittlig årlig förräntning av 7 %.

Lånet förlängdes emellertid på förfallodagen med fem år och skulle sålunda förfalla till inlösen den 1 december 1979. Under förlängningstiden ökade obligationernas inlösenvärde med ett belopp motsvarande en genomsnittlig årlig förräntning av 9 %.

Den 18 oktober 1979 beslöt fullmäktige erbjuda förlängning av löptiden till den 1 januari 1984. Under förlängningstiden ökar obligationernas inlösenvärde med ett belopp som motvarar ränta efter 8,5 % per år. På inlösningsdagen tillkommer ett extra tillägg (bonus), så att genomsnittsräntan för förlängningstiden blir 12,22 % per år. Denna bonus som uppgår till 47,6 % a obligationernas nominella värde (inköpsvärdet), är befriad från inkomstskatt.

I samband med erbjudandet om förlängning — som offentliggjordes samtidigt med Spar 79 — utsändes till bankerna en folder innehållande villkoren för förlängning samt tabeller med inlösenvärden under den nya löptiden. Offentliggörandet skedde även genom annonsering i dagspressen.

Sparobligationer av år 1979 (Spar 79)

Den 8 november 1979 beslöt fullmäktige emittera ett nytt sparobligationslån, benämnt Spar 79 och konstruerat på i huvudsak samma sätt som tidigare sparobligationslån. Obligationerna är daterade den 1 december 1979 och utställda och registrerade på viss person. De är ouppsägbara från

riksgäldskontorets sida, men kan på ägarens önskan inlösas när som helst fr. o. m. januari 1980 till inköpsvärdet med tillägg av upplupen ränta och bonus.

Spar 79 förfaller till betalning den 1 maj 1986 (alltså efter 6 år och 5 månader). Obligationernas värde ökar månadsvis under löptiden och värdestegringen motsvarar 8 1/2% ränta per år. Räntan läggs till kapitalet fr. o. m. januari 1980. Den 1 december 1981 tillkommer dessutom en skattefri bonus om 4,4% av inköpsvärdet. Obligationernas värde är då 122,1% av inköpsvärdet, och värdestegringen motsvarar för den gångna perioden en genomsnittlig årsränta om 10 1/2%. Den 1 december 1984 tilläggs ytterligare en skattefri bonus om 16,3% av inköpsvärdet. Obligationernas värde är då 172,3% av inköpsvärdet, och värdestegringen motsvarar en årsränta av i genomsnitt 11 1/2%. På förfallodagen den 1 maj 1986 tilläggs en tredje skattefri bonus om 27,8% av inköpsvärdet. Obligationernas nominella värde är då 220% av inköpsvärdet och värdestegringen motsvarar en årsränta av i genomsnitt 13% för hela löptiden.

Endast fysiska personer får köpa obligationer av Spar 79. Inköpsbeloppet är lägst 1 000 kr och högst 40 000 kr, dock i jämna multiplar av 1 000 kr. Endast *en* obligation skrivs ut till varje obligationsägare. Obligationerna får ej överlåtas. Äganderätten kan dock utan hinder av maximibestämmelsen övergå på annan genom arv, bodelning, testamente eller exekutivt förvärv.

Sparobligation, som utfärdats för omyndig, kan avgiftsfritt inskrivas i statsskuldboken. I övrigt mottages sparobligationer inte till inskrivning.

Spar 79-obligationerna såldes genom teckning under tiden 19 november 1979–31 januari 1980. Likvid för tecknade obligationer skall erläggas senast den 29 februari 1980.

För varje obligationsbelopp av 1 000 kr, som inbetalades under tiden 19–28 november 1979, erhöll köparen 5 kr i förskottsränta. Vid betalning under tiden 29 november–18 december 1979 erlades det nominella beloppet utan vare sig tillägg eller avdrag för ränta. Vid betalning under tiden 19–31 december 1979 resp. under januari och februari 1980 erlade köparen upplupen ränta med 5 kr resp. 10 och 18 kr för varje tecknat belopp av 1 000 kr.

Försäljningen av Spar 79 ägde rum förutom i riksgäldskontoret hos riksbanken, postanstalter, affärsbanker, sparbanker och föreningsbanker. Influten likvid för obligationer betalda under tiden 19–28 november skulle av bankerna inlevereras till riksgäldskontoret senast den 14 december 1979, för obligationer betalda under tiden 29 november–18 december 1979 senast den 4 januari 1980 och för obligationer betalda under tiden 19–31 december 1979 senast den 11 januari 1980. För obligationer betalda under tiden 1–31 januari 1980 resp. 1–29 februari 1980 är senaste likviddag den 8 februari 1980 resp. 7 mars 1980.

Ersättning till de medverkande bankerna m. fl. utgick dels i form av

provision med 0,2 % på beloppet av försålda och betalda sparobligationer (inköpspris), dels med 9 kr 25 öre för varje redovisad teckningsanmälan. Riksgäldskontoret ombesörjer utfärdandet av alla obligationer. Inlösenprovision utgår till samtliga medverkande banker m. fl. med 8 kr 50 öre för varje inlöst obligation.

T. o. m. den 11 januari 1980 hade tecknats uppskattningsvis 1 450 mkr på Spar 79.

Emissionen stöddes av en kraftig reklamkampanj, bl. a. genom annonsering i tidningspressen och genom affischering samt genom spridande av en broschyr, som presenterade lånet och gav information om lånevillkoren. Dessutom medföljde ett informationsblad alla slutskattsedlar för inkomståret 1978.

A v staten övertagna lån

Statens skuld på grund av övertagna lån minskade under år 1979 genom amortering med 0,4 mkr. Den 31 december 1979 var skulden 3,1 mkr.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

I prop. 1977/78: 100 föreslogs bl. a. ett nytt redovisningssystem för bankinspektionen och försäkringsinspektionen. Riksdagen har godkänt förslaget (rskr 1977/78: 329). Det nya systemet innebär i korthet att båda myndigheternas verksamhet i stort sett avgiftsfinansieras, men att också statsbidrag kan förekomma. Eventuella överskott i verksamheten får sättas in på räntebärande räkning i riksgäldskontoret. Den 31 december 1979 hade försäkringsinspektionen satt in 6,7 mkr och bankinspektionen 8,4 mkr i riksgäldskontoret. Medlen förräntas efter en rörlig räntefot, som för närvarande är 10%.

I propositionen 1978/79: 123 föreslogs att en fond för industriellt utvecklingsarbete skulle inrättas. Fonden, som skall kunna ge lån till större utvecklingsprojekt, föreslogs få ett startkapital på 300 mkr. Riksdagen har godkänt att fonden får inrättas (NU 1978/79: 59, rskr 1978/79: 415). Fonden för industriellt utvecklingsarbete inrättades den 1 juli 1979 och riksdagen har anvisat 300 mkr för verksamheten under innevarande budgetår. Genom regeringsbrev 1979-06-21 har medlen ställts till fondens förfogande. Medlen får disponeras för stöd enligt förordningen (1979: 630) om statligt kreditstöd genom Fonden för industriellt utvecklingsarbete och för fondens administrativa kostnader. Enligt fondens stadgar kan fonden placera sina likvida medel på räntebärande räkning i riksgäldskontoret. Fonden hade den 31 december 1979 lånat in 299 mkr i riksgäldskontoret.

	Mkr
Skulden mot lån hos statsinstitutioner och fonder utgjorde den 31 december 1978	2 832
Under år 1979 skedde följande förändringar	
Försäkringsinspektionens fond	+ 7
Bankinspektionens fond	+ 8
Varvsföretag	+ 2 371
Fonden för industriellt utvecklingsarbete	+ 299
Sparbankernas säkerhetskassa	— 1
Exportkreditfonden	— 41
Arbetsmarknadsutbildningsfonden	— 66
Oljelagringsfonden	+ 404
Arbetslöshetsfonden	+ 427
Rundradiorörelsens fond	— 45
Fonden för industriellt samarbete med u-länder	+ 30
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	+ 11
Oljeprospekteringsfonden	+ 71
Postverkets konsolideringsfond	+ 114
	+ 3 590
Skuld den 31 december 1979	6 422

Kortfristig upplåning hos banker m.fl.

Riksgäldskontoret upptog under 1979 dagslån hos affärsbankerna m. fl. på sätt som framgår av följande sammanställning:

	År 1979					År 1978	
	Under månaden tillämpad ränta	Netto- föränd- ring un- der må- naden	Högsta saldo under måna- den	Lägst saldo under måna- den	Låne- belopp vid slut- et av måna- den	Under månaden tillämpad ränta	Låne- belopp vid slut- et av måna- den
	%	mkr	mkr	mkr	mkr	%	mkr
Januari	5,00	+ 5 225	15 963	291	6 942	8,00—7,00	1 384
Februari	5,00—9,75 ¹	— 5 792	7 878	1 150	1 150	7,00	4
Mars	5,00—9,75 ¹	— 878	11 163	—	272	7,00—6,50	158
April	5,00	+ 1 975	4 569	409	2 247	6,50—6,00	1 770
Maj	5,00—9,75 ²	— 1 947	10 925	—	300	6,00—5,50	—
Juni	5,00—9,75 ²	+ 564	1 141	864	864	5,50	—
1:a hä 1979		— 853					
Juli	5,00—9,25 ²	—	3 016	864	864	5,00	3 290
Augusti	5,50—9,25 ²	— 200	867	664	664	5,00	—
September	5,50—10,25 ²	—	4 477	664	664	5,00	5
Oktober	6,50—10,25 ²	— 200	666	464	464	5,00	—
November	6,50—11,25 ²	— 211	9 445	250	253	5,00	2 204
December	8,50—11,25 ²	— 53	253	200	200	5,00	1 717
2:a hä 1979		— 664					
År 1979		— 1 517					

¹ Avser bundna lån på viss tid.

² Avser även lån bundna på viss tid.

Skattkammарväxlar

Beloppet av utelöpande skattkammарväxlar ökade under år 1979 med 10 160 mkr till 26 542 mkr den 31 december 1979. Växlar sålda till riksbanken ökade med 13 750 mkr medan marknadens innehav av växlar minskade med 3 589 mkr.

Följande sammanställning utvisar skattkamarväxlrörelsen för varje månad under 1979.

(Mkr)	Marknaden			Riks- banken Netto	Total netto- föränd- ring	Ute- löpande 1979	Ute- löpande 1978
	Emitte- rade	Inlösta	Netto				
Januari	1 176	551	+ 625	- 145	+ 480	16862	13831
Februari	601	40	+ 561	+ 185	+ 746	17608	9523
Mars	0	950	- 950	+ 1695	+ 745	18353	16823
April	0	2 902	-2 901	+ 330	- 2 571	15782	14633
Maj	0	700	- 700	- 1 115	- 1 815	13967	12 540
Juni	0	225	- 225	- 9860	-10085	3882	6829
1:a hå 1979	1 779	5 369	-3 591	- 8910	-12 501		
Juli	1	1	- 0	+ 9650	+ 9650	13 532	13 373
Augusti	0	0	+ 0	- 5010	- 5010	8 527	12415
September	0	0	- 0	+ 8670	+ 8670	17 192	9730
Oktober	1	1	+ 0	- 315	- 315	16877	8637
November	0	0	+ 0	+ 8010	+ 8010	24887	16923
December	0	0	+ 0	+ 1 655	+ 1 655	26542	16382
2:a hå 1979	3	2	+ 0	+22 660	+22 660		
År 1979	1 782	5 371	-3 589	+ 13 750	+10 160		

De skattkamarväxlar, som riksgäldskontoret utbjudit till försäljning under andra halvåret 1979, har förfallit halvmånadsvis (den 15 och sista i resp. månad). De närmare detaljerna om växelförsäljningen i avseende på förfallotider och diskontosatser framgår av bilaga 3.

Som framgår av ovanstående sammanställning uppgick nettoförsäljningen av skattkamarväxlar under andra halvåret 1979 till 22 660 mkr, hela beloppet placerat i riksbanken.

Lån utom landet

Riksgäldskontorets utländska upplåning under 1979 redovisas i sammandrag i tablån på sid. 24. För de lån som emitterades under första halvåret 1979 har redogjorts i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1978/79. I det följande redogöres för under andra halvåret upptagna lån, m. m.

Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk

I riksgäldskontorets årsbok för 1972/73 har lämnats en redogörelse för statens upplåning i utlandet för statens vattenfallsverks räkning avseende finansiering av viss reaktorutrustning till Ringhals kärnkraftstation (Ringhals 3 och 4). Under 1979 har för betalning av leveranser till det fjärde kärnkraftaggregatet upplåning skett med US \$ 1 418 200 och Bfr 55 470 000 motsvarande 14423 449 kr. Under samma tid har US \$ 1 829 664 och Bfr 78 750 000 motsvarande 19423459 kr återbetalats.

Den för bokföringen nödvändiga omvandlingen från utländsk till svensk valuta sker till vid varje upplåningstillfälle rådande växelkurs. Under år 1979 skedde upplåningen till kurser av för US \$4.405 kr och för Bfr 14.74 kr. I samband med återbetalningar av lån har bokförts valutaförluster

(netto) på sammanlagt 2 495 370 kr. Den totala utelöpande skulden den 31 december 1979 upptas i bokföringen till ett belopp av 312 677 282 kr motsvarande US \$ 33,5 miljoner och Bfr 1 405,8 miljoner. En värdering enligt vid denna tidpunkt aktuella växelkurser ger ett belopp av 347,8 mkr.

1979 års 7 1/2 % lån av 1.8 DM 100000000

(Kingdom of Sweden DM 100 000 000 7 1/2 % Bonds 1979/1989)

Den 2 augusti 1979 beslöt fullmäktige att uppta ett obligationslån på DM 100 000 000 i form av ett "private placement". Försäljningskursen var 100 %. Lånet skall återbetalas den 1 augusti 1989. Räntefoten är 7 1/2 %. Räntan erlägges den 1 augusti 1980–1989. Obligationsvalörer är DM 5 000 och 50 000. Obligationer preskriberas tio år efter förfallodagen. Kuponger preskriberas enligt tysk lag, fyra år efter utgången av det kalenderår under vilket de förfaller.

Riksgäldskontoret äger rätt att, efter minst 90 dagars uppsägningstid, inlösa hela lånebeloppet den 1 augusti under åren 1984–1987 till följande kurser: 1984 till 102 %, 1985 till 101 1/2 %, 1986 till 101 %, 1987 till 100 1/2 % och därefter till pari.

"Paying Agent" för lånet är Dresdner Bank A. G., Frankfurt A/M.

Lånevalutan, motsvarande nominellt DM 100 000 000 à 2,2962 kr per mark, inflöt den 7 augusti 1979 och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt, kr	Influtet belopp, kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
229 620 000	2 296 200	—	227 323 800	99,0	7,65

1979 års 9 3/4 % lån av 15.8 på US \$ 100000000

(Kingdom of Sweden US \$ 100 000 000 9 3/4 % Notes 1979/1984)

Den 15 augusti 1979 upptog riksgäldskontoret ett femårigt obligationslån i US \$ på den europeiska kapitalmarknaden. Lånebeloppet är US \$ 100 000 000 och försäljningskursen 99 1/4 %. Räntefoten är 9 3/4 % och räntan erlägges den 15 augusti 1980–1984. Obligationsvalören är US \$ 5 000. Obligationer och kuponger preskriberas tio resp. fem år efter förfallodagen.

Riksgäldskontoret kan, efter minst 60 dagars uppsägning, inlösa hela eller del av lånet fr. o. m. den 15 augusti 1982 t. o. m. den 14 augusti 1983 till kursen 100 3/8 % och därefter till pari.

Lånet emitterades genom förmedling av ett bankkonsortium under ledning av S. G. Warburg & Co Ltd, London. I försäljningsprovision erlades 1 % av det nominella lånebeloppet, dvs US \$ 1 000 000.

"Fiscal Agent" för lånet är Morgan Guaranty Trust Co of New York. Lånet är uppfört till notering på fondbörsen i London. Lånevalutan, motsvarande US \$ 100 000 000 à 4,205 kr per dollar, inflöt den 15 augusti 1979 och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt, kr	Influtet belopp, kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
420 500 000	4 205 000	3 153 750	413 141 250	98,25	10,22

1979 års 4 1/4 % lån av 16.8 på Sfr 100 000 000

(Kingdom of Sweden Sfr 100 000 000 4 1/4 % Notes 1979/1984)

Den 19 juli 1979 beslöt fullmäktige att uppta ett "private placement" på Sfr 100 000 000. Försäljningskursen var 99 3/4 % och räntefoten 4 1/4 %. Räntan betalas den 16 augusti 1980–1984. Lånet skall återbetalas den 16 augusti 1984. Obligationsvärdet är Sfr 500 000. Obligationer och kuponger preskriberas tio resp. fem år efter förfallodagen.

Även detta lån utgavs genom förmedling av ett bankkonsortium. "Fiscal Agent" för lånet är Bank Leu Ltd, Zürich. Lånevärdet, motsvarande Sfr 100 000 000 à 2,5505 kr per franc, inflöt den 16 augusti 1979 och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt, kr	Influtet belopp, kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
255 050 000	4 615 098	637 625	249 797 277	97,940	4,72

1979 års 4 3/8 % banklån av 16.8 på Sfr 100 000 000

(Kingdom of Sweden Sfr 100 000 000 4 3/8 % Bank Loan 1979/1984)

Samtidigt med det schweiziska "private placement"-lånet, upptog riksgäldskontoret ett femårigt banklån på Sfr 100 000 000. Räntesatsen är 4 3/8 % och räntan erlägges den 16 augusti 1980–1984. Lånet skall återbetalas den 16 augusti 1984. "Fiscal Agent" för lånet är Bank Leu Ltd, Zürich.

Försäljningskursen var 100 %. I provision erlades 5/8 % av det nominella lånebeloppet, dvs Sfr 625 000. Lånevärdet, motsvarande nominellt Sfr 100 000 000 à 2,5505 kr per franc, inflöt den 16 augusti och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt, kr	Influtet belopp, kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
255 050 000	1 594 063	–	253 455 937	99,375	4,52

1979 års lån med rörlig/fast ränta av 18.10 1979 på US \$ 150 000 000

(Kingdom of Sweden US \$ 150 000 000 Floating/Fixed Rate Bonds 1979/1991)

Den 27 september 1979 beslöt fullmäktige att uppta ett obligationslån på US \$ 150 000 000 med rörlig ränta, som enligt vissa förhållanden kan omvandlas till fast ränta. Övergång till fast ränta, 9 %, för resten av löptiden sker om den veckovis publicerade genomsnittliga räntan på tioåriga amerikanska statspapper vid två på varandra följande räntedagar, dvs. med tre månaders intervall, sjunkit till 8 1/4 % eller lägre. Försäljningskur-

sen var 100 % och lånet skall återbetalas på ränteförfallodagen i oktober 1991. Om lånet omvandlas till ett fast räntelån äger riksgäldskontoret rätt att under sex månader efter sådan omvandling amortera upp till US \$ 20 000 000 genom en "purchase fund".

Den rörliga räntan, tremånaders LIBOR + 1/4 %, betalas fr. o. m. den 18 oktober 1979 för tremånadersperioder.

Efter övergång till fast ränta betalas räntan halvårsvis i april och oktober t. o. m. 1991.

Obligationsvalören är US \$ 5 000. Riksgäldskontoret har rätt att inlösa obligationerna med rörlig ränta på ränteförfallodagarna fr. o. m oktober 1984, efter minst 60 dagars uppsägning. Då räntan blivit fast, kan obligationerna, efter minst 30 dagars uppsägning, lösas in fr. o. m. ränteförfallodagen i oktober 1986. Obligationer och kuponger preskriberas tio resp. fem år efter förfallodagen.

Lånet utgavs genom förmedling av ett konsortium med Credit Suisse First Boston Ltd, London, som ledarbank. 2.25 % av det nominella lånebeloppet, dvs. US \$ 3 375 000, erlades i försäljningsprovision. "Fiscal Agent" för lånet är Morgan Guaranty Trust Company of New York. Lånet är uppfört till notering på fondbörsen i London.

Lånevalutan, motsvarande nominellt US \$ 150 000 000 à 4,2220 kr per dollar, inflöt den 18 oktober 1979 och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt, kr	Influtet belopp, kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
633 300 000	14 249 250	—	619 050 750	97,750	—

1979 års 11 5/8 % lån av 1.12 på US \$ 150 000 000

(Kingdom of Sweden US\$ 150 000 000 11 5/8 % Notes 1979/1984)

Den 1 december 1979 utbjöds ett femårigt obligationslån på den amerikanska kapitalmarknaden. Lånebeloppet är på US \$ 150 000 000 och räntefoten 11 5/8 %. Försäljningskursen var 99.907 %. Räntan erlägges halvårsvis den 1 juni 1980—1 december 1984. Lånet skall återbetalas den 1 december 1984. Obligationsvalörer är US \$ 5 000 med räntekuponger ("Coupon Notes") och US \$ 1 000 och multiplar av 1 000 utan räntekuponger ("fully registered Notes"). Dessa senare utbytes vid anfordran mot "Coupon Notes".

Lånet emitterades genom förmedling av ett konsortium, med Salomon Brothers, New York som ledarbank. I försäljningsprovision erlades 0,875 % av det nominella lånebeloppet, dvs. US \$ 1 312 500. "Fiscal Agent" för lånet är Bankers Trust Company, New York. Lånet är uppfört till notering på fondbörsen i New York.

Lånevalutan, motsvarande nominellt US \$ 150 000 000 à 4,202 kr. per dollar, inflöt den 12 december 1979 och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt. kr	Influtet belopp. kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
630 300 000	5 515 125	586 179	624 198 696	99,032	12,25 ¹

¹ Uppjusterad med hänsyn till att lånet löper med halvårsränta

1979 års 11 5/8 % lån av 1.12 på US \$ 100 000 000

(Kingdom of Sweden US \$ 100 000 000 11 5/8 % Bonds 1979/1999)

Samtidigt med det tidigare nämnda femåriga 11 5/8 %-lånet i US dollar upptog riksgäldskontoret ett tjugoförårigt obligationslån på US \$ 100 000 000. Försäljningskursen var 99,654 % och räntefoten även här 11 5/8 %. Räntan betalas halvårsvis den 1 juni 1980–1 december 1999. Obligationsvalörer är US \$ 5 000 med räntekuponger ("Coupon Bonds") och US \$ 1 000 och multiplar av 1 000 utan räntekuponger ("fully registered Bonds"). Dessa senare utbytes vid anfordran mot "Coupon Bonds". Amortering skall ske med US \$ 6 700 000 årligen den 1 december 1985–1998 samt US \$ 6 200 000 den 1 december 1999.

Riksgäldskontoret äger rätt, att efter minst 60 dagars uppsägning inlösa hela eller del av lånet under tolv månadersperioder fr. o. m. 1 december 1991 till följande kurser: 1991 till 104,16 %, 1992 till 103,56 %, 1993 till 102,97 %, 1994 till 102,37 %, 1995 till 101,78 %, 1996 till 101,19 %, 1997 till 100,59 % och därefter till pari.

Även detta lån förmedlades genom ett konsortium som leddes av Salomon Brothers, New York. I försäljningsprovision betalades 1/4 % av det nominella beloppet, dvs. US \$ 1 250 000.

"Fiscal Agent" för lånet är Bankers Trust Company, New York. Lånet är uppfört till notering på fondbörsen i New York.

Lånevalutan, motsvarande nominellt US \$ 100 000 000 à 4,202 kr per dollar, inflöt den 12 december 1979 och redovisas enligt följande:

Lånebelopp kr	Provision kr	Kapital- rabatt. kr	Influtet belopp. kr	Kurs %	Effektiv räntefot, %
420 200 000	5 252 500	1 453 892	413 493 608	98,404	12,23 ¹

¹ Uppjusterad med hänsyn till att lånet löper med halvårsränta.

Rörliga krediter hos vissa utländska banker

Under sommaren och hösten 1979 undertecknades med sex utländska banker separata avtal om "fully revolving credits", dvs. rörliga krediter i US dollar som kan lyftas och återbetalas helt eller delvis under hela löptiden allt efter låntagarens önskemål.

Avsikten med dessa krediter var att åstadkomma en möjlighet för riksgäldskontoret att vid behov kunna förstärka riksbankens valutaserv och samtidigt undvika alltför stora, oönskade svängningar i densamma. I den mån möjlighet erbjuds att placera fasta utlandslån är avsikten att krediterna skall reduceras eller helt återbetalas.

Löptiderna varierar från två till fem år med ett vägt genomsnitt av knappt tre år. Fem av krediterna är på US \$ 100 milj. vardera medan den sjätte är på US \$ 110 milj. Kreditavtalen stipulerar att låntagaren skall

erlägga en viss avgift för outnyttjade kreditbelopp. Dessa avgifter varierar från 1/8 procent till 1/2 procent, med ett vägt genomsnitt av 0,3 procent. Krediterna kan lyftas helt eller delvis när låntagaren så önskar. Räntan är rörlig. På fem av krediterna beräknas räntan som ett bestämt påslag över eurodollarräntan för de ränteberäkningsperioder (i flertalet fall 1, 3, 6 eller 12 månader beroende på låntagarens val) som gäller för respektive lånelyft. Dessa påslag varierar från 3/16 procent till 3/8 procent med ett vägt genomsnitt av ca 1/4 procent. Dessutom kan låntagaren för tre av dessa krediter välja att betala ränta enligt det amerikanska penningmarknadsrådet i stället för ränta baserad på eurodollarräntan. För den sjätte krediten gäller att räntan utgörs av den långivande bankens "prime rate", dvs. den räntesats som banken tillämpar för handelskrediter till bästa låntagare.

Vid utgången av 1979 hade samtliga krediter, tillsammans US \$ 610 miljoner, motsvarande 2 561,1 mkr, utnyttjats.

*Lån av 19.12.1979 på US \$ 800 000 000 hos internationell bankgrupp
(Syndicated bankloan US \$ 800 000 000 1979/1989)*

Den 13 december 1979 beslöt fullmäktige att uppta en tioårig syndikerad bankkredit på maximalt US \$ 800 000 000 på den internationella kapitalmarknaden. Lånet leddes av sju affärsbanker (en kanadensisk, en engelsk, en västtysk och fyra svenska) som garanterade placeringen av lånebeloppet. Vid sidan av dessa banker placerades en betydande del av lånebeloppet enligt sedvanlig praxis hos en vidare krets av banker. Det rörde sig i detta fall om ett tjugotal utländska banker. Lånet som är daterat den 19 december 1979 kan under de fem första åren, dvs. fram till den 19 december 1984, utnyttjas som en rörlig kredit i poster om minst US \$ 100 000 000 och högst US \$ 300 000 000. Eventuellt outnyttjat belopp annulleras den 19 december 1984.

Riksgäldskontoret äger rätt att, efter minst 30 dagars uppsägning, dra ner kreditramen helt eller delvis i poster om minst US \$ 100 000 000.

Återbetalning skall ske med början den 19 december 1984 genom elva halvårsamorteringar, var och en utgörande en elftedel av det då utestående lånebeloppet. Förtidsinlösen får ske på ränteförfallodag efter minst 30 dagars uppsägning med ett belopp på minst US \$ 50 000 000.

Ränta betalas på varje lyft för sig efter en räntesats som motsvarar eurodollarräntan (LIBOR), tre eller sex månader alltefter låntagarens val, med ett påslag fram till den 19 december 1982 av 3/8 % p. a. och därefter av 1/2 % p. a..

Den 31 december 1979 hade ännu ingen del av krediten tagits i anspråk. "Agent" för lånet är Westdeutsche Landesbank Girozentrale, London.

Kortfristig utlåning till banker m. fl.

Riksgäldskontoret har rätt att placera sina överskottskassor som dagslån eller i form av krediter på högst två månader på den svenska kreditmarknaden. Någon sådan utlåning förekom inte under 1979.

Riksgäldskontorets upplåning i utlandet under år 1979

Låneform	Lånets datering	Nominell räntefot %	Effektiv räntefot %	Längsta löptid	Amortering	Lånebelopp		
						i resp. valuta (i miljoner)	bokfört belopp ¹ i mkr	enligt valutakurs 1979-12-31 i mkr
Private placement	1979-03-20	3	3,34	7 år	—	Sfr 200	519,4	525,7
Obligationslån USA	1979-04-15	9 1/2 ²	10,05 ³	7 år	—	US \$ 200	879,0	831,0
Obligationslån Japan—Euro	1979-05-01	9 3/4	10,28	10 år	⁴	US \$ 100	439,2	415,5
Private placement	1979-05-03	9 7/8	9,88	5 år	—	US \$ 50	220,1	207,8
Private placement	1979-05-03	8 1/2	8,50	5 år	—	Hfl 40	85,4	87,4
Private placement	1979-05-04	6,60	6,60	5 år	—	DM 60	138,9	145,0
Obligationslån Japan	1979-05-29	7,80 ²	8,36 ³	10 år	1985—1989	Yen 20 000	398,7	349,0
Private placement	1979-06-25	4 1/4	4,66	5 år	—	Sfr 200	513,1	525,7
Obligationslån Tyskland	1979-07-01	7 3/4	8,16	10 år	—	DM 200	460,6	483,3
Rörlig kredit	1979-07-10	LIBOR+ 1/4 el. Bankens Prime Rate+ 1/4	—	3 år	—	US \$ 100	423,3	415,5
Rörlig kredit	1979-07-23	Högsta av Prime Rate el. CD Funding Rate	—	3 år	—	US \$ 100	419,2	415,5
Rörlig kredit	1979-07-26	LIBOR+ 3/8 el. Alternative Base+ 3/8	—	2 år	—	US \$ 100	419,4	415,5
Private placement	1979-80-01	7 1/2	7,65	10 år	—	DM 100	229,6	241,7
Obligationslån Euro	1979-08-15	9 3/4	10,22	5 år	—	US \$ 100	420,5	415,5
Private placement	1979-08-16	4 1/4	4,72	5 år	—	Sfr 100	255,1	262,9
Banklån	1979-08-16	4 3/8	4,52	5 år	—	Sfr 100	255,1	262,9
Rörlig kredit	1979-08-16	LIBOR+ 1/4	—	2 år	—	US \$ 110	463,6	457,1
Rörlig kredit	1979-09-20	LIBOR+ 3/8 el. Bankens Prime Rate	—	3 år	—	US \$ 100	417,3	415,5
Obligationslån Euro	1979-10-18	LIBOR+ 1/4 el. 9% fast ränta	—	12 år	⁵	US \$ 150	633,3	623,3

Låneform	Lånets datering	Nominell räntefot %	Effektiv räntefot %	Längsta löptid	Amortering	Lånebelopp		
						i resp. valuta (i miljoner)	bokfört belopp ¹ i mkr	enligt valutakurs 1979-12-31 i mkr
Rörlig kredit	1979-10-24	LIBOR+3/16	—	5 år	—	US \$ 100	418,4	415,5
Obligationslån USA	1979-12-01	11 5/8 ²	12,25 ³	5 år	—	US \$ 150	630,3	623,3
Obligationslån USA	1979-12-01	11 5/8 ²	12,23 ³	20 år	6,7 m årligen 85—98 6,2 m 99	US \$ 100	420,2	415,5
Syndikerad bankkredit	1979-12-19	LIBOR+3/8 fram till 821219 & därefter LIBOR+1/2	—	10 år	1/11 per halvår med början efter 5 år	US \$ 800	—	—
Lån för statens vattenfallsverk	Lyft under året	6—7 1/2	—	16 år	1978—1989	US \$ 1.4	6,2	5,8
Lån för statens vattenfallsverk	Lyft under året	6,52	—	16 år	1978—1989	Bfr 55,5	8,2	8,2
Summa upplåning under 1979							9073,8	8963,8
Amortering under 1979							—34,7 ⁴	
Total nettoupplåning under 1979							9039,1	
Statlig utlandsskuld totalt per 1979-12-31							20272,2	19924,2

¹ Enligt valutakurs vid upplåningstillfället.² Halvårsränta.³ Uppjusterad med hänsyn till att lånet löper med halvårsränta.⁴ Om purchase fund utnyttjas helt amorteras US \$ 8m 1980 & 1981, 4m årligen 1982—1984 samt 72 m 1989.⁵ Om purchase fund utnyttjas helt amorteras US \$ 20m under 6 mån. efter det räntan blivit fast.⁶ Varav 17 mkr avser lån för statens vattenfallsverk.

Svenska statens ansvarsförbindelser m. m.

Följande förändringar har inträffat under andra halvåret 1979:

Internationella Utvecklingsfonden (IDA)

Enligt överenskommelse om den femte påfyllnaden av IDA's resurser ska Sverige lämna bidrag till IDA under budgetåret 1979/80 med ett belopp om kr. 413 033 834. I enlighet härmed utfärdade riksgäldskontoret den 1 november 1979 ett skuldbevis på detta belopp.

Under andra halvåret 1979 har riksbanken med anlitande av medel på driftbudgeten utbetalat kr. 423 9000 till fonden. Nedskrivning av den 27 oktober 1977 utfärdade förbindelsen har gjorts med motsvarande belopp, varför riksgäldskontorets garantiåtagande uppgår till totalt 1 374 mkr.

Utfärdade utelöpande förbindelser	Urspr. belopp mkr	Nedskrivet belopp mkr	Efter nedskr. återstående belopp mkr
1960–1975	1 332,5	1 332,5	–
1976-10-28	252,1	1,5	250,6
1977-10-27	413,0	115,6	297,4
1978-11-03	413,0	–	413,0
1979-11-01	413,0	–	413,0
	2 823,6	1 449,6	1 374,0

Afrikanska utvecklingsfonden

Enligt överenskommelse om den andra påfyllnaden av Afrikanska Utvecklingsfondens resurser utfärdade fullmäktige den 13 september 1979 en skuldförbindelse på kr. 35 917 742.

Svensk Kärnbränsleförsörjning AB

Med stöd av beslut av 1973 års riksdag (rskr 384) samt 1974 års riksdag (rskr 396) har fullmäktige den 27 september 1979 utfärdat en garantiförbindelse på kr. 70 000 000 samt den 25 oktober 1979 en garantiförbindelse på kr. 90 000 000 för Svenska Kärnbränsleförsörjning AB.

Stiftelsen Gällöfsta Kurscentrum

Med stöd av beslut av 1978/79 års riksdag (rskr 327) har fullmäktige den 11 oktober 1979 utfärdat en garantiförbindelse på kr. 1 500 000 för Stiftelsen Gällöfsta Kurscentrum.

Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning

I enlighet med beslut av 1978/79 års riksdag (rskr 253) har fullmäktige den 2 augusti 1979 utfärdat två garantiförbindelser för Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning på kr. 1 500 000 resp. kr. 2 000 000.

Datasaab AB

Med stöd av beslut av 1977/78 års riksdag (rskr 98) har fullmäktige för Datasaab AB den 15 november 1979 utfärdat en garantiförbindelse på högst kr. 500 000, den 22 november 1979 fyra kreditgarantier på 2 x kr. 25 000 000, kr. 10 000 000 och kr. 5 000 000 samt den 13 december 1979 en kreditgaranti på 2 100 000 SDR (= Särskilda dragningsrätter).

Av fullmäktige den 15 mars 1979 samt 20 december 1978 utfärdade garantiförbindelser på kr. 25 000 000 och kr. 15 000 000 har återställts till riksgäldskontoret.

SMT-Pullmax AB

Med stöd av beslut av 1969 års riksdag (rskr 247) har fullmäktige den 15 november 1979 utfärdat en garantiförbindelse för SMT-Pullmax AB på kr. 11 768 000. Av fullmäktige den 10 juli 1969 utfärdad garantiförbindelse för SMT-Machine Company AB på kr. 20 000 000 har återställts till riksgäldskontoret.

Asiatiska Utvecklingsbanken

Sverige har enligt överenskommelse om den andra påfyllnaden av Asiatiska Utvecklingsfondens resurser åtagit sig att bidra med sammanlagt kr. 122 340 900 för budgetåren 1979/80–1982/83. I enlighet härmed utfärdade fullmäktige den 5 juli 1979 ett skuldbevis till Asiatiska Utvecklingsbanken på kr. 30 585 225.

Under andra halvåret 1979 har riksbanken med anlitande av medel på driftbudgeten utbetalat kr. 3 312 000, varav kr. 293 040 i slutlig avräkning av riksgäldskontorets skuldförbindelse av den 21 juli 1977 och kr. 3 018 960 i avräkning på skuldförbindelsen av 20 juli 1978. Skuldförbindelsen av den 21 juli 1977 har makulerats och återlämnats till riksgäldskontoret och förbindelsen av den 20 juli 1978 har nedskrivits med det utbetalda beloppet. Riksgäldskontorets skuld till Asiatiska Utvecklingsbanken uppgår herefter till kr. 55 410 345.

Interamerikanska Utvecklingsbanken (IDB)

Sverige har åtagit sig att till IDB den 19 september 1979 betala dels en tredjedel av de aktier som Sverige har tecknat sig för i den del av det internationella aktiekapitalet som skall inbetalas, dels en tredjedel av sin andel till fonden för särskild verksamhet. I enlighet härmed utfärdade riksgäldskontoret den 13 september 1979 skuldförbindelser för IDB på kr. 15 355 907 resp. kr. 1 271 185 vilka överlämnats till Sveriges riksbank.

Skeppsfartens Sekundärlånekassa

I enlighet med beslut av 1977/78 års riksdag (rskr 160) har fullmäktige den 30 augusti 1979 utfärdat garantiförbindelse för Skeppsfartens Sekundärlånekassa på kr. 15 000 000 att ingå i kassans garantilånefond. Riksgäldskontoret har därmed utfärdat garantier till kassan på totalt 67,0 mkr.

Statligt stöd till svensk varvsindustri

1963 års riksdag (rskr nr 100) bemyndigade fullmäktige att bl. a. ikläda staten garanti till ett sammanlagt belopp av högst 130 mkr för krediter till Uddevallavarvet AB. Den 31 december 1979 var garantiåtagandet 85925 000 kr.

Genom beslut åren 1963 (rskr nr 100), 1965 (rskr nr 202), 1968 (rskr nr 271), 1969 (rskr nr 228) och 1970 (rskr nr 307) har riksdagen bemyndigat fullmäktige att ikläda staten garanti för lån till svenska varvsindustriföretag till ett sammanlagt belopp av 3 200 mkr (äldre garantisystemet). Per den 31 december 1979 uppgick riksgäldskontorets garantiåtagande i enlighet med ovannämnda beslut till 487 mkr.

Enligt det s. k. nya garantisystemet har 1978/79 års riksdag (rskr nr 115) bemyndigat fullmäktige att till utgången av år 1981 ikläda staten garantier för lån till svenska varvsindustriföretag, – inkl. redan lämnade garantier – intill ett vid varje tidpunkt sammanlagt belopp av högst 17 000 mkr avseende finansiering i anslutning till produktion av fartyg.

Per den 31 december 1979 uppgick riksgäldskontorets garantiåtagande i enlighet med ovannämnda riksdagsbeslut till 10 858 mkr.

Riksgäldskontorets totala garantiåtagande i enlighet med de under de två närmast föregående styckena angivna riksdagsbesluten – fartygskreditgarantierna – uppgick per den 31 december 1979 till 11 345 mkr.

Garantiåtagandet fördelade sig på 274 enskilda garantier, varav 214 garantier om tillhoppa 10 824 mkr avsåg upplåning av de större varven (Svenska Varv AB) och 60 garantier om tillhoppa 521 mkr avsåg upplåning av övriga varv.

Av det totala garantiåtagandet (inkl. räntor och kostnader) för storvarven – 10 824 mkr – avsåg, omräknat i svenska kronor, 7 337 mkr (71 %) lån i utlandet. Av det totala garantiåtagande för övriga varv – 521 mkr – avsåg 343 mkr (66 %) utländsk upplåning. Sammantaget avsåg således av det totala garantiåtagandet 7 680 mkr (68 %) utländsk upplåning.

Fullmäktige har dessutom bemyndigats (rskr 1976/77: 343) att fr. o. m. 1 juli 1977 till utgången av 1978 ikläda staten värdegarantier till varvsföretag ingående i en statlig varvskoncern till ett sammanlagt belopp av högst 800 mkr – vilket belopp genom beslut av 1977/78 års riksdag (rskr nr 377) utökats med 1 050 mkr – avseende förlusttäckning i anslutning till produktion och försäljning av fartyg. Per den 31 december 1979 uppgick utestående värdegarantier till drygt 1 240 mkr.

Fullmäktige har vidare bemyndigats (rskr 1978/79: 115) att dels ikläda staten garantier för svenska fartygsbeställare till ett sammanlagt belopp av högst 5 725 mkr avseende upplåning i anslutning till beställning av fartyg hos svenska varv, dels lämna avskrivningslån i anslutning härtill intill ett belopp av 2 150 mkr.

Per den 31 december 1979 uppgick riksgäldskontorets garantiåtagande i enlighet med ovannämnda riksdagsbeslut till 1 922 mkr. Vid samma tid-

punkt hade lämnats avskrivningslån om tillhopa 977 mkr. Detta s. k. beställarstöd avsåg 42 beställare av totalt 44 skepp, beställda vid svensk varvsindustri.

Statligt stöd till svenska rederier

Riksdagen har bemyndigat fullmäktige (rskr 1978/79: 276) att fram till utgången av juni 1980 ikläda staten garantier till svenska rederier till ett sammanlagt belopp av 500 mkr. Per den 31 december 1979 uppgick riksgäldskontorets garantiåtagande till 111 mkr avseende stöd till 29 svenska rederier.

Särskilda av riksdagen meddelade uppdrag

Lönsparandet

Vinstsparandet (f. d. Nya lönsparandet).

I riksgäldskontorets årsböcker – senast för budgetåret 1978/79 – har utvecklingen t. o. m. juni 1979 för vinstsparandet redovisats. Där har också redogjorts för vinstutlottningarna 1973–1979.

Den 31 december 1978 omfattade vinstsparandet 1 135 400 konton med en sammanlagd behållning av 5 635 mkr. Enligt preliminära rapporter hade antalet konton den 30 november 1979 stigit till 1 183 800 med en behållning av 6 474 mkr. Medelbehållningen per konto var 5 470 kr.

Skattesparandet

1977/78 års riksdag (prop. 1977/78: 165, FiU 1977/78: 37) har beslutat om införandet av nya sparformer fr. o. m. 1 oktober 1978, det s. k. skattesparandet. Sparandet riktar sig till löntagare (eller pensionärer) eller egna företagare med A-inkomst. Sparandet kan ske i två former, dels genom banksparande på skattesparkonton, dels genom sparande i aktiefonder på skattefondkonton.

Genom att göra insättningar på minst 75 och högst 400 kronor per månad under minst sex månader av ett kalenderår erhåller spararen ett skatteavdrag på 20 % av det under året sparade beloppet. De vid sparårets slut inestående medlen binds därefter under en femårsperiod. Räntan på sparmedlen utgår efter räntan för 12 månaders kapitalräkning och är skattefri. Vid uttag av sparmedlen före bindingsperiodens slut görs avdrag på 25 % av uttagsbeloppet. Beloppet tillförs statskassan.

Fullmäktige i riksgäldskontoret fick i uppdrag att utforma reglerna för skattesparandet. Dessa regler fastställdes den 8 juni 1978.

Den 31 december 1978 var antalet skattesparkonton 386 200 med en sammanlagd behållning av 306 mkr och antalet skattefondkonton 43 100 med en sammanlagd behållning av 27 mkr. Enligt föreliggande rapporter hade den 30 november 1979 antalet skattesparkonton stigit till 462 900 med en behållning av 1 777 mkr och antalet skattefondkonton till 48 300 med en

behållning av 147 mkr. Medelbehållningen per konto var 3 840 kr resp. 3 040 kr.

Planläggning och genomförande av propagandakampanjer för lönsparandet sker genom lönsparkommittén. För kampanjer under budgetåret 1979/80 har anvisats 3 500 000 kr.

Statligt stöd till politiska partier

Enligt lagen (1972: 625) om statligt stöd till politiska partier (ändrad senast 1977: 1155) fördelas det statliga partibidraget genom av fullmäktige i riksgäldskontoret utsedda ledamöter, tre till antalet, ingående i en särskild nämnd, partibidragsnämnden. Ledamöterna i partibidragsnämnden är justitierådet T. Nordström, åt vilken tillika uppdragits att vara nämndens ordförande, justitierådet B. Hult och regeringsrådet C. Åbjörnsson. Nämnden sammanträder normalt i oktober varje år för att, i enlighet med de regler som finns angivna i ovannämnda lag, besluta om fördelning av stödbeloppet för en period av ett år räknat fr. o. m. 15 oktober. Utbetalning görs sedan av riksgäldskontoret. Nämnden har 1979.10.29 fördelat det statliga stödet för tiden fr. o. m. 1979.10.15 t. o. m. 1980.10.14 enligt följande sammanställning.

	Kronor	
Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti		
Partistöd	2 280 000	
Kanslistöd, grundstöd	2 630 000	
tilläggsstöd	1 694 000	27 124 000
Moderata Samlingspartiet		
Partistöd	870 000	
Kanslistöd, grundstöd	2 630 000	
tilläggsstöd	536 550	11 866 550
Centerpartiet		
Partistöd	12 300 000	
Kanslistöd, grundstöd	2 630 000	
tilläggsstöd	470 400	15 400 400
Folkpartiet		
Partistöd	585 000	
Kanslistöd, grundstöd	2 630 000	
tilläggsstöd	279 300	8 759 300
Vänsterpartiet Kommunisterna		
Partistöd	2 700 000	
Kanslistöd, grundstöd	2 630 000	
tilläggsstöd	220 000	5 550 000

Bidragen har utbetalats av riksgäldskontoret. Det totala beloppet – 68 700 250 kr – har belastat det under andra huvudtiteln anvisade förslagsanslaget Stöd till politiska partier, vilket genom regeringens skrivelse 1979.06.07 ställts till fullmäktiges i riksgäldskontoret förfogande.

Sammandrag av riksgäldskontorets balansräkning (i mkr)

	1978 31.12	1979 30.6	1979 31.12	Förändr. år 1978	Förändr. år 1979	Förändr. andra halvåret 1978	Förändr. andra halvåret 1979
	(prel.)	(prel.)			(prel.)		(prel.)
<i>Tillgångar</i>							
Riksgäldsfonden							
Uppköpta obligationer	177	37	181	— 157	+ 4	+ 33	+ 144
Kassaförstärkning åt statsverket	50 569	53 897	85 217	+ 26 317	+ 34 648	+ 25 849	+ 31 320
Förskott för inlösen av vinster och kuponger m. m.	370	99	312	+ 258	— 58	+ 143	+ 213
Sparobligationsmedel, inlösen	211	18	214	+ 143	+ 3	+ 193	+ 196
Rörliga krediter åt vissa myndigheter	1 736	1 907	1 923	+ 298	+ 188	— 435	+ 16
Vissa garantimedel	1	1	1	— 1	— 0	— 1	— 0
Oreglerade provisioner, överkurser och räntor (netto)	10	0	12	+ 10	+ 2	+ 10	+ 12
Infriade garantier	1	2	3	+ 1	+ 2	+ 1	+ 1
Fordran hos riksgäldskontorets auktoriserade återförsäljare av premieobligationer	78	129	104	+ 11	+ 26	— 17	— 25
Oreglerade anslagsmedel	—	—	—	—	— 19	— 19	—
Kortfristig utlåning till banker m. fl.	—	—	—	—	—	— 1 621	—
Checkräkning hos riksbanken	7	14	5	+ 5	— 2	— 8	— 9
Postgirokonton	21	5	22	+ 20	+ 1	+ 20	+ 17
Diverse	31	0	2	+ 29	— 29	+ 31	+ 2
	53 212	56 111	87 996	+ 26 936	+ 34 766	+ 24 179	+ 31 885
Kapitalinvesteringar	8 2417	8 7065	91 476	+ 6 813	+ 9 077	+ 2 027	+ 4 411
<i>Summa</i>	135 629	143 175	179 472	+ 33 749	+ 43 843	+ 26 206	+ 36 296
<i>Skulder</i>							
Riksgäldsfonden							
Statsskulden	131 175	139 086	175 146	+ 33 194	+ 43 970	+ 25 937	+ 36 059
Förfallna obligationer	202	54	116	+ 137	— 86	+ 162	+ 62
Förfallna vinster och kuponger	533	327	481	+ 261	— 52	+ 93	+ 154
Sparobligationsmedel, försäljning	7	—	—	— 9	— 7	+ 7	—
Oredovisade obligationer av 1979 III	—	—	13	—	+ 13	—	+ 13
Års premielån	—	—	—	—	—	—	—
Diverse	11	7	15	— 4	+ 4	+ 7	+ 8
	131 928	139 474	175 771	+ 33 579	+ 43 843	+ 26 206	+ 36 296
Tillgångar över skulder	3 701	3 701	3 701	+ 170	—	—	—
Statens eget kapital ¹							
<i>Summa</i>	135 629	143 175	179 472	+ 33 749	+ 43 843	+ 26 206	+ 36 296

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar som finansierats av andra medel än lånemedel.

Det statliga lånebehovet och dess täckning under kalenderåren 1977–1979

Bilaga 2

(kassamässiga belopp i mkr)

	1977			1978			1979		
	1:a halvåret	2:a halvåret	År 1977	1:a halvåret	2:a halvåret	År 1978	1:a halvåret	2:a halvåret	År 1979
<i>Statens utgiftsöverskott</i>									
Statsverket ¹	– 5211	16638	11427	437	25880	26317	3329	31319	34648
Riksgäldskontoret									
Kapitalbudgeten	2769	2982	5751	4637	2006	6643	4648	4411	9059
Rörliga krediter	– 50	228	178	733	– 435	298	171	16	188
Diverse	21	193	214	– 217	126	– 91	– 227	305	78
	–2471	20041	17570	5590	27577	33167	7921	36051	43972
<i>Checkräkningsförändringar²</i>	4400	– 4400	1	1666	– 1640	26	– 10	+ 8	–2
Lånebehov (= stats-skuldförändring)	1930	15641	17571	7256	25937	33194	7911	36059	43970
<i>Statsupplåningens fördelning på lånetyper (nom. belopp)</i>									
Inom landet									
Statsobligationer (räntelån, premielån)									
Långfristiga	5092	2556	7647	10850	12763	23613	9361	4053	13414
Kortfristiga	–2475	–	–2475	– 775	800	25	6224	836	7100
Statsskuldförbindelser, sparobl. m. m.									
Långfristiga	775	734	1509	679	654	1333	1927	859	2786
Kortfristiga	646	712	1358	– 1209	419	– 790	71	2918	2989
Skattkamarväxlar, korttidslån (dagslån)	–6947	7506	559	–4293	11271	6978	–13353	21996	8643
Utom landet									
Lån för statens vattenfallsverk	33	35	68	24	– 4	20	6	– 8	– 3
Krediter hos internationella banker	3461	872	4333	–	1	1	–	2561	2561
Lån på den internationella kapitalmarknaden	1345	3226	4571	1980	33	2013	3637	2844	6481
Summa (= stats-skuldförändring)	1930	15641	17571	7256	25937	33194	7911	36059	43970
<i>Statsupplåningens placering³</i>									
Affärsbankerna	327	1684	2011	6411	7730	14141	3892	..	..
Riksbanken ⁴	–8200	5846	–2354	–6600	11626	5026	– 9240	..	..
Övriga	4963	3978	8941	5442	6551	11993	9617	..	..
	–2910	11508	8598	5253	25907	31160	4269	30662	34931
Utom landet	4840	4133	8973	2003	30	2034	3642	5397	9039
Summa (= statsskuld-förändring)	1930	15641	17571	7256	25937	33194	7911	36059	43970

¹ Driftbudgeten och transaktioner vid sidan av statsbudgeten enligt rörelsen på statsverkets checkräkning.² Förändring i behållningen på statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar i riksbanken, samt på riksgäldskontorets postgirokonton och kontot kortfristig utlåning till banker m. fl.³ Förändring i resp. sektors innehav av statspapper.⁴ Uppskattade belopp.

Anm. Långfristig upplåning: ursprunglig löptid över 7 år. Kortfristig upplåning: ursprunglig löptid högst 7 år. Tidigare redovisade belopp har i vissa fall justerats.

Bilaga 3

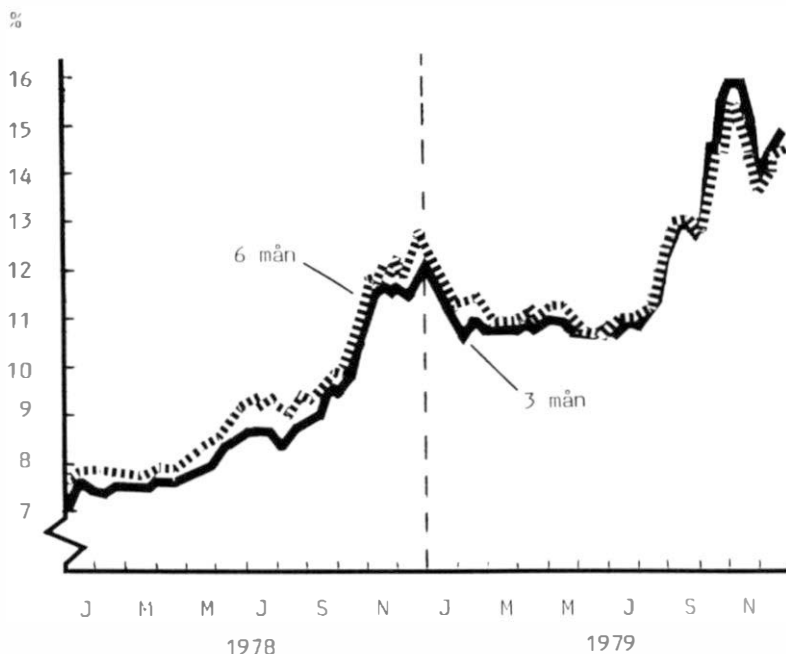
Av riksgäldskontoret tillämpade diskontosatser vid försäljning av skattkammarväxlar under andra halvåret 1979, i %.

Försäljningsperiod	Förfallotider (i mitten och slutet av varje månad)	Diskonto
1.7-9.7.1979	31.7.1979-29.2.1980	5 3/4 %
10.7-21.8.1979	30.9.1979-31.3.1980	6 1/2 %
22.8-11.10.1979	15.11.1979-30.4.1980	6 1/2 %
12.10-26.11.1979	15.1-30.6.1980	8 1/2 %
27.11-31.12.1979	29.2-31.8.1980	9 1/2 %

Anm. Enligt försäljningsvillkoren äger växelinnhavaren efter framställning få skattkammarväxel inlöst före förfallodagen, dock tidigast åtta dagar före densamma, varvid på ifrågavarande dagar belöpande diskonto återbetalas. Vid inlösen efter förfallodagen erhåller växelinnhavaren upplupen ränta från nämnda dag t. o. m. inlösningsdagen, dock för högst åtta dagar. Såväl returdiskonto vid förtidsinlösen som upplupen ränta vid inlösen efter förfallodagen beräknas på växelbeloppet efter den diskontosats som tillämpats vid växelns försäljning.

Bilaga 4

Utvecklingen av LIBOR-räntan för US \$ under 1978 - 1979

Bilaga 5

Statsskuldens fördelning på förfallotider

I följande sammanställning har statsskuden per den 31 december 1979 uppdelats med hänsyn till förfalloår.

I sammanställningen ingår inte 6422 mkr avseende lån hos statsinstitutioner och fonder för vilka någon uppsägningstid inte är fastställd.

Sparobligationslånen utgör strängt taget en avista skuld då obligationerna kan inlösas när som helst på innehavarens begäran. I själva verket löses sparobligationerna in successivt och i regel förblir större delen utelöpande till löptidens slut. I detta sammanhang antas att hela lånebeloppet inlöses först vid löptidens slut.

År	Inhemsk skuld	Utländsk skuld						Motsvarar i svenska kronor, mkr	Total skuld
	Mkr	Miljoner US \$	DM	Bfr	Sfr	Hfl	Yen		
1980	31 105,7	70,621	—	191,764	—	—	—	321,9	31 427,6
1981	4992,7	170,621	—	152,389	—	—	—	731,6	5 724,3
1982	16046,7	411,621	—	152,389	—	—	—	1 732,9	17 779,6
1983	7 813,8	243,321	20,0	152,389	—	—	—	1 082,0	8 895,8
1984	8 727,8	401,721	330,0	152,389	800,0	90,0	4 000,0	4 858,5	13 586,3
1985	11 592,7	279,421	20,0	152,389	—	50,0	6 000,0	1 445,9	13 038,6
1986	11 687,4	479,421	20,0	152,389	200,0	50,0	6 000,0	2 802,6	14 490,0
1987	11 434,3	439,421	40,0	152,389	—	50,0	6 000,0	2 159,1	13 593,4
1988	22 807,0	274,506	40,0	73,639	—	50,0	6 000,0	1 462,1	24 269,1
1989	19 106,4	95,591	340,0	73,639	—	10,0	16 000,0	1 530,8	20 637,2
1990	968,4	21,800	—	—	—	10,0	16 000,0	391,6	1 360,0
1991	611,4	171,800	—	—	—	10,0	—	735,7	1 347,1
1992	435,7	21,800	—	—	—	10,0	—	112,4	548,1
1993	253,0	21,800	—	—	—	10,0	—	112,4	365,4
1994	698,8	21,800	—	—	—	—	—	90,6	789,4
1995	153,1	21,800	—	—	—	—	—	90,6	243,7
1996	7,9	21,800	—	—	—	—	—	90,6	98,5
1997	8,1	21,300	—	—	—	—	—	88,5	96,6
1998	—	14,100	—	—	—	—	—	58,6	58,6
1999	—	6,200	—	—	—	—	—	25,8	25,8

Anm. Omräkning till svenska kronor har skett efter växelkursen den 31 december 1979.

